

et érintenek a tervezett földmunkák. A lelőhelyek közül kiemelkedő jelentőségű az Átány határában (Magas-határ-dűlőben KÖH 72059, 72061; Posta-úti-dűlőben 72067, 72069, 72071, 72073) azonosított valószínűleg késő bronzkori, erődített telepekből és halomsírmezők-ből álló lelőhelykomplexum.

REMÉNYI LÁSZLÓ

23. Baja, Alsó-Kalkatur (KÖH 70399)

(Bács-Kiskun megye) B

A Csávoly és Baja határában futó 55. sz. főút (84+669–98+480 km-szelvény) burkolat-megerősítése és szélesítése miatt szükségessé vált terepbejárást 2009. március 19–20-án végeztük. A túlnyomórészt mezőgazdaságilag hasznosított, szántott, ill. vetett felszínen egy régészeti lelőhelyet lokalizáltunk.

Baja belterületétől K-re, az 55. út D-i oldalán, egy trafótelep és egy gázelosztó telep közt, hétvégi telkek által határolt É-D-i irányú dombocská platóján őskori (bronzkor) töredékeket gyűjtöttünk.

FEKETE CSANÁD

24. Baja, Bajaszentistváni szőlők (KÖH 71331)

(Bács-Kiskun megye) Á, Kk

Az 511. sz. főút Baját ÉK-ről elkerülő út építéséhez kapcsolódóan 2009. március 20-án az út 156+650 km-szelvényétől K-i irányban megközelítőleg derékszögben, kb. 40–50 m-re földmunkát végeztek 4×4 m-es területen. A régészeti szakfelügyelet alatt az oszlophely és a nyomvonal között a felszínen Árpád-kori és késő középkori edénytöredékeket gyűjtöttem. A kerámia szóródása alapján a kb. 230 (É-D)×80 (Ny-K) m átmérőjű területen két lelőhely különíthető el: egy Árpád-kori (150 m hosszú, 60 m széles) és egy késő középkori (80 m hosszú, 30 m széles). A talaj löszös, homokos, jelenleg gabonával fedett. A villanyoszlop gödrében és a kitermelt földben régészeti jelenséget nem láttam. A lelőhelyek K-i határa a gaz miatt nem volt meghatározható.

A leletanyag a Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat szegedi irodájába került.

SULTIS LÁSZLÓ

25. Bajánsenye határa

(Vas megye) Ó, Á, Kú

2009. áprilisban az Őrség területén kialakítandó gázvezeték tervezéséhez kapcsolódóan végeztünk terepbejárást.

Pap-rét I. (Vágottas-dűlő I.) (KÖH 70455): Kerca-szomortól K-re, Bajánsenyétől Ny-ra, a MOL fogadóállomástól KÉK-re, az SP6-8 töréspontok között szórvány őskori kőeszközt találtunk. Két oldalán megmunkálás, kopás nyomai láthatók felületén. Egy őrlőkő felső része lehetett.

Pap-rét II. (Vágottas-dűlő II.) (KÖH 70459): Az SP6 törésponttól Ny-ra 200 m-re, a Kerka-pataktól 100 m-re D-re, a műúttól DK-re 300 m-re fekszik. Már távolról is látható egy kisebb kiemelkedés, színe is eltér, sötétebb a környezeténél. A lelőhely kiterjedése mintegy 180×180 m. Két, egymástól jelentősen eltérő karakterű leletanyagot találtunk, de területileg nagyjából fedik egymást. Az egyik (valamivel északabbra fekszik) egy szórványos őskori kerámiatöredékből álló góc volt, viszonylag kicsi területen koncentrálódva, kb. 30×30 m-en. A másik emlékcsoport valószínűleg a legkorábbi Árpád-kori kerámiaművességnek a terméke. A közelben kb. 50×50 m-es szakaszon több csomóban, kisebb-nagyobb gyepvasrögöket találtunk, ami az egykori helyi vasművesség bizonyítéka lehet.

Tsz-major (KÖH 71993): A tsz-majortól K-re, az Sp 4 ponttól D-re, egy repcével beültetett területen, a barázdákban és a sorok között tudtunk csak megfigyeléseket tenni. A terület viszonylag sík, egyenletes, a talaj agyagos, alacsony humusztartalmú. Egy alig érzékelhető kiemelkedésen kerültek elő az újkori, kora újkori töredékek, és egy kovadarab, ami nem jellegzetesen eszköz, hanem valószínűleg puszkakova, vagy tűzcsiholáshoz használták. A lelőhely fekvése É-D, kiterjedése 80×80 m.

Munkatársak: Kőszegi Ádám, Isztin Gyula, Kolonits László régésztechnikusok.

A leletanyag a Savaria Múzeumba került.

FARKAS CSILLA – NAGY MARCELLA

26. Bakonypölöske, Szilvási-dűlő (MRT 3. k. 6/1 lh., KÖH 7219)

(Veszprém megye) Kk

2009. augusztus 10-én a település polgármestere telefonon értesítette a Laczkó Dezső Múzeumot, hogy a faluban emberi csontok kerültek elő. Másnap a helyszínen kiderült, hogy a csontokat egy helyi lakos nem most, hanem kb. egy évvel ezelőtt találta és gyűjtötte össze.

A helyszín a község belterületétől DDK-re, a „10/3 sz. mellékág” jelzéssel feltüntetett vízfolyás D-i oldalán, egy ÉNy-DK-i irányban elnyúló, 230 m magas, hosszúkás domb, amelyet nagyrészt fenyő és lombos erdő fed. A domb vízre lejtő É-i oldala meredek, a csibekeltető telep felőli D-i oldala lankás. A régészeti topográfia ide helyezi a középkori Pölöske falut.

A domb DK-i, leginkább kiemelkedő részén állhatott a falu temploma, amelyet jelenleg némi kő- és téglatörmelék, valamint egy kútszerű, növényzettel benőtt mélyedés (egykori kincskereső gödör?) jelöl. A templom valószínűsíthető helyét növényzet fedi, alaprajza, méretei kivehetetlenek. Ezeket legfeljebb ásatással lehetne tisztázni. A csontokat a feltételezhető templomhely D-i szélén, a növényzettel fedett és a korábban szántott rész találkozásánál találták. Ezen a helyen most is gyűjtöttünk a felszínen 4–5 igen apró emberi csonttöredéket. Egyébként a korábban művelt, apróköves, kavicsos területen semmilyen régészeti